

De sneltest

Columns - 9 april 2021 - Auteur: Merlijn Schoonenboom

De theaterzaal is leeg, maar de dame wijst me naar mijn plaats op een roodpluche stoel. Haar ogen lachen me toe, de rest is bedekt achter een masker en beschermingsfolie. Het lijkt een absurdistische kunstperformance, maar hier, in de grote zaal van het dorps theater, haal ik mijn door de Duitse overheid goedgekeurde corona-sneltest - gratis, wekelijks, eindelijk. Dus: is nu alles goed?

De eerste week nadat het statelijke sneltest-plan was gelanceerd stonden de Duitse media vooral bol van de verhalen wat er allemaal misging. Bij de Aldi was de zelftest-variant steeds uitverkocht, bij de apotheek wist men eigenlijk nog niet precies wat de bedoeling was. De onvrede was groot; er werd gewezen naar Oostenrijk. Daar ging het toch allemaal wèl goed?

Twee weken na de start zijn de sneltesten er dan toch. Bij de drogist mag je er nu vier tegelijk kopen. Of je kan het laten doen, gratis, op een plek van je persoonlijke voorkeur: in speciale busjes van de Bundeswehr of liever toch in de Berlijnse erotische club KitKat. Bij een aantal dien je je zelfs vooraf digitaal aan te melden - een technische vooruitstrevendheid die een jaar geleden ondenkbaar was.

Merlijn Schoonenboom verbindt in zijn maandelijkse column persoonlijke ervaringen met bredere maatschappelijke ontwikkelingen in Duitsland.

En dus bereiken me vanuit Nederland, waar men nu net in die eerste chaotische zelftest-week is aanbeland, al verschillende stemmen die zeggen: 'In Duitsland, daar doen ze het tenminste wèl goed.' Maar: heeft de sneltest dan inderdaad voor Duitse tevredenheid gezorgd?

Voor Pasen zie ik bij de apotheek lange rijen wachtenden staan. De grimmige gezichten zeggen genoeg: nee, ook de sneltest heeft de snelle weg naar de verlossing niet gebracht. Door een nieuw politiek plannetje geldt plotseling de regel: wie wil shoppen moet eerst een gestempeld bewijs van een doorgevoerde sneltest meebrengen. Die van de Aldi zijn daarvoor niet geldig, en bij de sneltestlocatie van de overheid is er pas weer plek als die nieuwe jas al verkocht is.

De Duitse hang naar zelfkastijding zoekt zijn bevestiging in de vergelijking. Publicisten wijzen naar de vele Engelse inenting(en) als goed voorbeeld - uitgerekend Engeland, waar men vanwege de Brexit toch alleen maar ellende had verwacht. In Der Tagesspiegel verschijnt een bewonderend verhaal over India, waarvan allen gezegd hadden dat corona daar zo'n ramp zou worden. Zouden de Duitsers toch te 'schoon' zijn, vraagt de auteur, en daarom niet tegen een virus op kunnen?

Gelukkig is Nederland er nog, het buurland dat de laatste jaren opvallend vaak als afschrikwekkend voorbeeld mocht dienen.

In Der Spiegel meent een columnist dat het 'typisch Duits' is dat ze zich altijd met de beste willen vergelijken; ze zullen daarom altijd ontevreden blijven - omdat er altijd wel weer wat nieuws komt. Aan het begin van de pandemie klonk er nog alom bewondering vanuit het buitenland voor de Duitse aanpak, wat de stemming in de eerste lockdown eigenlijk best tevreden maakte. Nu zijn de Duitsers Europees gemiddelde.

Gelukkig is Nederland er nog, het buurland dat de laatste jaren opvallend vaak als afschrikwekkend voorbeeld mocht dienen. Daar zijn de cijfers bijna dubbel zo hoog, en dus werd het met opvallende media-aandacht als hoogrisico-land ingeschaald. Maar ook een eventuele *Schadenfreude* zal van korte duur zijn, want het vaccinatie-tempo ligt in Nederland dan weer beduidend hoger dan in Duitsland.

Corona toont genadeloos de nationale zwaktes van ieder land, schrijft een Zeit-columnist - en volgens hem is die van Duitsland de verouderde bureaucratie. Maar je zou ook kunnen zeggen: ook de haast theatrale lust tot de wanhoop is een nationaal kenmerk. Met dagelijks dreigend cijfermateriaal lijkt men vastbesloten de naderende ondergang aan te willen tonen.

Mijn dorps theater weet wat er nodig is in deze derde golf: een absurdistische kunstperformance, eentje over pijn, hoop en verlossing. Op mijn roodpluche stoel staat een spotlight gericht. De dame met de vriendelijke ogen legt zacht haar hand achter mijn hoofd. Dan duwt ze het staafje - zo'n lange, eentje van de eerste generatie - diep mijn neusholte binnen. Ze roert even. Ik proest het uit. Ineens besef ik dat ik lang niet meer zo heb gelachen.

Uitslag over een kwartier.

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/43274/de-sneltest>